



**Анотація курсу:** забезпечення теоретичної та практичної підготовки студентів до виконання функціональних обов'язків вчителя, викладача в закладах освіти України; створення наближених до практичної професійної діяльності умов; забезпечення творчого розвитку особистості студента та дати студентам інформацію про головні положення сучасної педагогіки; формувати педагогічну позицію щодо процесу навчання учнів; допомогти їм оволодіти сучасними педагогічними технологіями; засвоїти форми і методи групової педагогічної діяльності; стимулювати впровадження дидактичних знань та способів діяльності на практиці.

Основним завданням вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» є формування системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для виконання функціональних обов'язків вчителя, викладача, педагога; розкриття становлення і розвитку педагогічної науки, її основних категорій, системи педагогічних наук та зв'язку педагогіки з іншими науками; опанування студентами знаннями про різні форми, методи, засоби навчання і виховання; формування основ педагогічного мислення, здатності осмислювати і аналізувати навчально-виховні і проблемні педагогічні ситуації у сім'ї, колективі; формування готовності до педагогічної праці на гностичному, комунікативному, операційному рівнях; формування відповідального, творчого ставлення до педагогічної діяльності; розвиток у студентів практичних вмінь, що забезпечують творчість та ініціативу в різних видах діяльності; формування свідомого ставлення до сутності та соціального значення педагогічної діяльності; формування творчої всебічно розвиненої особистості студента – майбутнього педагога.

**Мета курсу: формування компетенцій**

- 1. Ціннісно-смыслову компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області всебічного використання іноземної мови в діловому середовищі);
- 2. Загальнокультурну компетентність** (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей англосовітських країн для міжкультурної комунікації та ведення партнерських відносин);
- 3. Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості до вивчення іноземної мови з подальшим використанням одержаних знань у професійній діяльності з метою розвитку креативної складової компетентності; оволодіння розмовними та письмовими навичками; здатність студента формувати цілі дослідження та, з метою їх вирішення, вміння знаходити рішення у нестандартних ситуаціях при спілкуванні іноземною мовою);
- 4. Інформаційну компетентність** (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації з іноземних джерел в рамках професійної діяльності);
- 5. Комунікативну компетентність** (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів, вміння презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері іноземною мовою);

**6. Компетентність особистісного самовдосконалення** (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів).

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Цикл професійної підготовки	
Модулів – 2	Спеціальність 035 Філологія	<b>Рік підготовки:</b>	
Змістових модулів – 2		2 - й	
Загальна кількість годин – 120		<b>Семестр</b>	
		2 - й	
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 4</i> <i>самостійної роботи студента – 4</i>	Перший рівень вищої освіти: (бакалавр)	<b>Лекції</b>	
		30	
		<b>Практичні, семінарські</b>	
		30	
		<b>Лабораторні</b>	
		-	
		<b>Самостійна робота</b>	
60			
<b>Індивідуальні завдання:</b>			
Вид контролю: екзамен			



## Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки. Історія педагогіки



### Тема 1.

Предмет педагогіки та її основні поняття (категорії)

### Тема 2.

Педагогіка в системі педагогічних дисциплін, її зв'язок з іншими науками. Джерела педагогіки

### Тема 3.

Методи науково-педагогічних досліджень

### Тема 4.

Поняття про особистість.  
Фактори формування особистості, їх особливості і взаємозв'язок

### Тема 5.

Виховання – визначальний чинник формування особистості.  
Закономірності і рушійні сили розвитку особистості

### Тема 6.

Методологія і методика педагогічного дослідження

### Тема 7.

Педагогічне спостереження. Педагогічний експеримент.  
Педагогічний процес, його суть, рушійні сили, основні властивості

### Тема 8.

Педагогіка давнього світу

### Тема 9.

Зародження елементів педагогічної теорії у працях стародавніх римських та грецьких філософів

### Тема 10.

Особливості освітньо-виховної практики та педагогічної думки в епоху середньовіччя

### Тема 11.

Виникнення університетів. Типи виховних систем

### Тема 12.

Освіта в період українського відродження, періода другої половини XVII – початку XX ст.

### Тема 13.

Освіта, шкільництво, педагогічна думка в Україні у XX ст.

### Тема 14.

Особливості розвитку педагогіки на сучасному етапі





## Змістовий модуль 2. Теорія виховання. Дидактика



### Тема 1.

Поняття процесу виховання. Його особливості, структура і рушійні сили

### Тема 2.

Етапи процесу виховання.  
Виховання, самовиховання, перевиховання

### Тема 3.

Закономірності процесу виховання, їх характеристика

### Тема 4.

Принципи виховання як категорія педагогіки.  
Характеристика системи принципів виховання

### Тема 5.

Сутність і особливості національного виховання

### Тема 6.

Методи виховання. Класифікація методів виховання

### Тема 7.

Виникнення дидактики та основні етапи її розвитку

### Тема 8.

Методологічна основа та завдання сучасної дидактики

### Тема 9.

Предмет дидактики. Основні категорії дидактики

### Тема 10.

Структурні компоненти процесу навчання

### Тема 11.

Структура навчальної діяльності. Компоненти навчальної діяльності

### Тема 12.

Викладання як діяльність учителя

### Тема 13.

Основні функції навчання: освітня, розвивальна, виховна; їх характеристика та взаємозв'язок

### Тема 14.

Мотив і стимул навчання



### Тематично-календарний план

Тиждень 1	Л. №1. Предмет педагогіки та її основні поняття (категорії). Пр. №1. Загальні основи педагогіки. Система педагогічного процесу (мета, завдання, зміст, діяльність, результат).
Тиждень 2	Л. №2. Педагогіка в системі педагогічних дисциплін, її зв'язок з іншими науками. Джерела педагогіки. Пр. №2. Основні закономірності, принципи, організація педагогічного процесу. Педагог як суб'єкт педагогічного процесу
Тиждень 3	Л. №3. Методи науково-педагогічних досліджень. Пр. №3. Народна педагогіка, її основні компоненти.
Тиждень 4	Л. №4. Поняття про особистість. Фактори формування особистості, їх особливості і взаємозв'язок. Пр. №4. Суть педагогічної діяльності, основні види.
Тиждень 5	Л. №5. Виховання – визначальний чинник формування особистості. Закономірності і рушійні сили розвитку особистості. Пр. №5. Контроль, оцінювання та корекція навчально-пізнавальної діяльності.
Тиждень 6	Л. №6. Методологія і методика педагогічного дослідження. Пр. №6. Педагогічна культура. Неуспішність учнів та шляхи її подолання.
Тиждень 7	Л. №7. Педагогічне спостереження. Педагогічний експеримент. Пр. №7. Педагогічний процес, його суть, рушійні сили, основні властивості.
Тиждень 8	Л. №8. Педагогіка давнього світу. Пр. №8. Поняття системи освіти
<b>Модульний контроль знань</b>	
Тиждень 9	Л. №9. Поняття процесу виховання. Пр. №9. Джерела розвитку дидактики.
Тиждень 10	Л. №10. Принципи виховання як категорія педагогіки. Пр. №10. Українська народна дидактика: її мета, завдання і зміст.
Тиждень 11	Л. №11. Виникнення університетів. Пр. №11. Типи виховних систем
Тиждень 12	Л. №12. Освіта в період українського відродження, періода другої половини XVII – початку XXст. Пр. №12. Історія педагогіки.
Тиждень 13	Л. №13. Освіта, шкільництво, педагогічна думка в Україні у XX ст. Пр. №13. Погляди Алчевської, Грінченко, Коцюбинського, Франко, Українки, Русової, Ващенко, Макаренко, Сухомлинського та ін.
Тиждень 14	Л. №14. Особливості розвитку педагогіки на сучасному етапі. Пр. №14. Впровадження досягнень педагогічної науки у практику.
Тиждень 15	Л. №15. Нові типи навчальних закладів. Приватні школи. Авторські школи в Україні. Пр. №15. Проблема навчання обдарованих дітей.
<b>Модульний контроль знань</b>	

## *Рекомендована література*

### *Основна:*

1. Бабанский Ю.К. Педагогика. 2-е изд. дополн. и перераб. – М.: Просвещение, 1988. – 479 с.
2. Бех І.Д. Психологічні умови ефективності виховної дії // Рідна школа. – 1996. - №7. – С. 24-26.
3. Болдырев Н.И. Классный руководитель. – К.: Рад. школа, 1982. – 252 с.
4. Болдырев Н.И. Методика воспитательной работы в школе: Учеб. пособие для студ. пед. ин-тов. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Просвещение, 1981. – 223 с.
5. Болдырев Н.И. Методика работы классного руководителя: Учеб. пособие по спецкурсу для студентов пед. ин-тов. – М.: Просвещение, 1984. – 172 с.
6. Бордовская Н., Реан А., Педагогика. Учебное пособие.- СПб.: Питер, 2015. – 304 с.
7. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навч. закладів. – К.: Академія, 2001. – 575 с.
8. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія. – К.: Вища школа, 1995. – С. 120-123.
9. Державна програма “Вчитель” // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2002. – №10. – С. 4-32.
10. Ильина Т.А. Педагогика: Курс лекций: Учеб. пособие для студентов пединститутков. – М.: Просвещение, 1984. – 495 с.
11. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч.посібник. – К.: Вища школа, 1997. – 304 с.
12. Класний керівник у сучасній школі.: Методичний посібник / В.М. Оржеховська, О.І. Пилипенко та ін. – К.: Інститут змісту і методів навчання, 1996. – 156 с.
13. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності // Освіта України. – 2000. – №32. – С. 6-7.
14. Концепція 12-річної загальноосвітньої школи // Педагогічна газета. – 2000. – №9. – С. 4-7.
15. Концепція середньої загальноосвітньої школи // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. – 1992. – №4. – 31 с.

### *Допоміжна:*

1. Болдырев Н.И. Классный руководитель. К.: Рад. школа, 1982. 252 с.
2. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навч. закладів. К.: Академія, 2001. 575 с.
3. Державна програма “Вчитель”. Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. 2002. №10. С. 4-32.
4. Ильина Т.А. Педагогика: Курс лекций: Учеб. пособие для студентов пединститутков. М.: Просвещение, 1984. 495 с.
- 5.Класний керівник у сучасній школі.: Методичний посібник / В.М. Оржеховська, О.І. Пилипенко та ін. – К.: Інститут змісту і методів навчання, 1996. – 156 с.
- 6.Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української

державності // Освіта України. – 2000. – №32. – С. 6-7.

7.Левківський М.В. Історія педагогіки. – К.: Центр науч. л-ри, 2003. – 360 с.

8.Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: Навч. посібник. - 3-є вид. допов. – К.: „Гранма”, 2001. – 608 с.

**Вимоги викладача:** студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою товаришів, батьків, викладачів, потенційних роботодавців і суспільства та визначають обличчя Університету. Виходячи з цього, студенти мають поводитися таким чином, щоб підтримувати високу репутацію Університету. Студент Університету старанно і чесно навчається з метою здобуття високоякісної освіти і навичок для задоволення своїх потреб, вимог держави, роботодавців, суспільства.

**Порядок оцінювання результатів навчання:**

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	<b>Відмінно</b> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	<b>Дуже добре</b> – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	<b>Добре</b> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	<b>Задовільно</b> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	<b>Достатньо</b> – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<b>Незадовільно</b> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	<b>Незадовільно</b> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F



## ***Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Педагогіка»***

**Відвідування лекцій:** бали за цю складову не нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50 % лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. ***Максимальна сума становить 10 балів.***

### **Відвідування семінарів:**

- бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50 % лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. ***Максимальна сума становить 10 балів.***

### **Завдання на самостійну роботу:**

- студентам пропонується обрати тему презентації, визначити мету дослідження, об'єкт та предмет дослідження. За вчасне та вірне виконання цього завдання нараховується ***до 10 балів*** до поточного модульного контролю. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання складає 100 % на другий модульний контроль. Хід поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

### **Ступінь активності:**

- мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої знання з педагогіки. Робота у команді є необхідною засадою отримання балів. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей, а також кількості запропонованих ідей для сумісного проекту. ***Максимальна сума становить 20 балів.***

### **Модульне тестування:**

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). ***Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.***

**Іспит:** Студент отримує іспит за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. ***Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування).*** Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає екзаменаційний бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на іспиті, відповівши на питання в білеті.

**Підсумкове оцінювання:** студент має можливість отримати підсумкову оцінку за результатами двох ступенів модульного контролю шляхом накопичення балів. ***Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування).*** Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на іспитах, відповівши на питання викладача. При заповненні залікової екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

**Команда викладачів:**

**Пономаренко Наталія Володимирівна** (<http://kart.edu.ua/staff/ponomarenko-nv>).

Отримала ступінь к.філол.н. за спеціальністю 10.02 02 російська література у 2011 р.  
Напрямки науковій діяльності: англійська література, порівняльне літературознавство, лінгво-країнознавчі аспекти науково-технічної термінології.

### **Очікувані результати**

- **ПРН-1** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- **ПРН-2** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- **ПРН-3** Організувати процес свого навчання й самоосвіти.
- **ПРН-4** Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
- **ПРН-5** Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
- **ПРН-6** Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- **ПРН-7** Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- **ПРН-8** Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- **ПРН-9** Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- **ПРН-10** Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- **ПРН-11** Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- **ПРН-12** Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- **ПРН-13** Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).
- **ПРН-14** Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- **ПРН-15** Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- **ПРН-16** Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

- **ПРН-17** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- **ПРН-18** Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
- **ПРН-19** Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

#### ***Кодекс академічної доброчесності:***

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>. Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

#### ***Інтеграція студентів із обмеженими можливостями:***

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій. Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>